KENDELSE AFSAGT AF RETTENS PRÆSIDENT

21. marts 1997 *

I sag T-79/96 R,

Camar Srl, Firenze (Italien), ved advokat Wilma Viscadini Donà, bistået af advokaterne Mariano Paolin og Simonetta Donà, Padova, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

sagsøger,

støttet af

Den Italienske Republik ved afdelingschef, professor Umberto Leanza, Juridisk Tjeneste, Udenrigsministeriet, bistået af statens advokat, Pier Giorgio Ferri, og med valgt adresse i Luxembourg på Italiens Ambassade, 5, rue Marie-Adélaïde,

intervenient,

* Processprog: italiensk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Eugenio de March, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

støttet af

Den Franske Republik ved Frédéric Pascal og Catherine de Salins, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på Frankrigs Ambassade, 9, boulevard du Prince Henri,

intervenient,

angående en begæring fremsat i henhold til EF-traktatens artikel 186, principalt om, at Rettens præsident pålægger Kommissionen at udstede importlicenser for tredjelandsbananer eller ikke-traditionelle AVS-bananer til Camar for 1997 for en mængde svarende til forskellen mellem den mængde somaliske bananer, som selskabet vil være i stand til at indføre, og den mængde, som det indførte i 1988, 1989 og 1990, og subsidiært om, at der træffes enhver anden foranstaltning, som findes passende for at undgå, at Camar lider uoprettelige tab, før der afsiges dom i hovedsagen,

har

PRÆSIDENTEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS

afsagt følgende

Kendelse

De relevante retsregler

1 Ved Rådets forordning (EØF) nr. 404/93 af 13. februar 1993 om den fælles markedsordning for bananer (EFT L 47, s. 1, herefter »forordning nr. 404/93«) er der fra juli 1993 indført en fælles importordning, som har erstattet de forskellige tidligere bestående nationale ordninger. Forordning nr. 404/93 er senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 3290/94 af 22. december 1994 om de tilpasninger og overgangsforanstaltninger, der er nødvendige i landbrugssektoren for gennemførelsen af de aftaler, som er indgået under de multilaterale handelsforhandlinger i Uruguay-rundens regi (EFT L 349, s. 105).

2 Ordningen for samhandelen med tredjelande, som findes i afsnit IV i forordning nr. 404/93, går bl.a. ud på, at der hvert år åbnes et toldkontingent for indførsel af bananer fra tredjelande og af ikke-traditionelle AVS-bananer. Udtrykkene »traditionel indførsel« og »ikke-traditionel indførsel« fra AVS-stater defineres i artikel 15a i forordning nr. 404/93. »Traditionel indførsel fra AVS-stater« svarer til de mængder bananer, der er fastsat i bilaget til forordning nr. 404/93, og som er udført

fra hver AVS-stat, der traditionelt udfører bananer til Fællesskabet. De mængder, der udføres af AVS-staterne ud over de nævnte mængder, udgør »ikke-traditionel indførsel fra AVS-stater«. For Somalia var mængden af »traditionel indførsel« fastsat til 60 000 tons.

3 Artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 404/93 bestemmer, at der hvert år åbnes et toldkontingent på 2,2 mio. tons (nettovægt) for indførsel af tredjelandsbananer og ikke-traditionelle AVS-bananer. Inden for rammerne af toldkontingentet opkræves der en told på 75 ECU pr. ton for indførsel af tredjelandsbananer, hvorimod ikke-traditionelle AVS-bananer pålægges nultold (artikel 18, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 404/93). Indførsler uden for toldkontingentet pålægges en told, der beregnes på grundlag af den fælles toldtarif (artikel 18, stk. 2, i forordning nr. 404/93).

4 Ifølge artikel 19, stk. 1, i forordning nr. 404/93 fordeles det således åbnede toldkontingent med 66,5% til erhvervsdrivende, der har markedsført tredjelandsbananer og/eller ikke-traditionelle AVS-bananer, 30% til erhvervsdrivende, der har markedsført EF-bananer og/eller traditionelle AVS-bananer, og 3,5% til erhvervsdrivende, der er etableret i Fællesskabet, og som siden 1992 er begyndt at markedsføre andre bananer end EF- og/eller traditionelle AVS-bananer.

Artikel 19, stk. 4, bestemmer følgende:

»Hvis toldkontingentet forhøjes, tildeles den disponible mængde til de erhvervsdrivende i de i stk. 1 omhandlede kategorier ...«

5 Artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 404/93 bestemmer, at der hvert år udarbejdes en prognose for produktionen og forbruget i Fællesskabet samt for ind- og udførsel.

Artikel 16, stk. 3, lyder således:

»Hvis det viser sig nødvendigt, f.eks. for at tage højde for ekstraordinære omstændigheder, som berører produktions- og indførselsforholdene, kan prognosen revideres i løbet af produktionsåret. I så fald tilpasses det toldkontingent, der er fastsat i artikel 18, efter proceduren i artikel 27.«

6 Artikel 30 i forordning nr. 404/93 lyder således:

»Hvis særlige foranstaltninger er nødvendige fra juli 1993 for at lette overgangen fra de ordninger, der eksisterede før denne forordnings ikrafttræden, til den ordning, der indføres med denne forordning, træffer Kommissionen, for at afhjælpe væsentlige vanskeligheder, de fornødne overgangsforanstaltninger efter proceduren i artikel 27.«

7 Artikel 27 i forordning nr. 404/93, som bl.a. nævnes i artikel 16 og 30, bemyndiger Kommissionen til at træffe gennemførelsesforanstaltninger efter den såkaldte forvaltningskomitéprocedure. Denne artikel bestemmer navnlig, at komitéen afgiver udtalelse om de foranstaltninger, der skal træffes, inden for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyn til, hvor meget spørgsmålet haster, og at Kommissionen vedtager foranstaltninger, som straks finder anvendelse.

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

8 Sagsøgeren, det italienske selskab Camar Srl, er den eneste »traditionelle importør« af bananer fra Somalia. Det blev stiftet i 1983, navnlig for at importere bananer produceret i dette land til Italien.

9 I 1983 blev også Somalfruit SpA stiftet, et selskab med både offentlig og privat kapital, der har den somaliske regering som mindretalsaktionær, og hvori aktiemajoriteten indehaves af den italienske investeringsgruppe, som har oprettet Camar. Selskabet varetager produktionen af somaliske bananer.

10 Mellem 1984 og 1990 var banandyrkningen nået til sin fulde udvikling i Somalia og sikrede en årlig produktion på 90 000-100 000 tons. En del af denne produktion blev importeret til Italien af Camar. I 1990 importerede selskabet således 45 130 tons.

11 Den 31. december 1990 udbrød der borgerkrig i Somalia, og Camar's normale indførselsstrømme blev afbrudt.

12 Camar fortsatte med at forsyne det italienske marked ved at købe en vis mængde bananer i to AVS-lande, nemlig Cameroun og Windward Islands, samt fra visse tredjelande.

13 Fra den fælles markedsordning blev indført i juli 1993, og til udgangen af 1996 fik Camar såvel licenser i kategori A (for mængder på 4 008,521 tons i 1993, på 8 048,691 tons i 1994, på 3 423,761 tons i 1995 og på 5 312,671 tons i 1996) som licenser i kategori B (for mængder på 5 622,938 tons i 1993, på 10 739,088 tons i 1994, på 6 075,934 tons i 1995 og på 2 948,596 tons i 1996).

14 I denne periode var de mængder bananer, som blev indført fra Somalia, stadig af sagsøgeren, på ca. 482 tons i 1993, 1 321 tons i 1994, 14 140 tons i 1995 og 15 780 tons i 1996.

15 Camar anmodede gentagne gange Kommissionens tjenestegrene om at forhøje kontingentet for tredjelandsbananer med en mængde svarende til forskellen mellem den traditionelle mængde somaliske bananer, der er fastsat i forordning nr. 404/93 (60 000 tons), og de mængder, der faktisk blev indført eller kunne indføres til Fællesskabet af Camar, og om at tildele selskabet licenser svarende til forskellen mellem disse mængder. Sagsøgeren anmodede dermed sagsøgte om at træffe foranstaltninger, der ligner dem, som blev truffet efter stormene Debbie, Iris, Luis og Marylin. Den 24. januar 1996 tilsendte sagsøgeren Kommissionen en opfordring til at handle som omhandlet i EF-traktatens artikel 175 og indgav officielt de pågældende ansøgninger for produktionsåret 1996.

16 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 28. maj 1996 har Camar nedlagt påstand om, for det første, at Retten i henhold til EF-traktatens artikel 175 erklærer, at »Kommissionen har tilsidesat artikel 30 i forordning nr. 404/93 og EF-traktatens artikel 40, stk. 3, andet afsnit, ved at undlade at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at gøre det muligt for sagsøgeren at overvinde de vanskeligheder, der skyldes, at det på grund af krisesituationen i Somalia er umuligt at forsyne sig med bananer fra Somalia i mængder svarende til dem, som sagsøgeren traditionelt forhandler, og at det er umuligt at forsyne sig med bananer af anden oprindelse på grund af de restriktioner, der er fastsat ved Rådets forordning nr. 404/93«, for det andet, at Retten udtaler, at »Kommissionen er forpligtet til for fremtiden at træffe passende foranstaltninger«, og for det tredje, at »Kommissionen tilpligtes i henhold til EF-traktatens artikel 178 og artikel 215, stk. 2, at erstatte de tab, der er påført sagsøgeren ved dens retsstridige passivitet«.

17 Ved særskilt dokument, indleveret til Rettens Justitskontor den 27. januar 1997, har sagsøgeren endvidere fremsat begæring om foreløbige forholdsregler i henhold til traktatens artikel 186, nemlig »principalt, [at det bestemmes] at Kommissionen for 1997 skal tildele Camar licenser til indførsel af tredjelandsbananer eller ikke-traditionelle AVS-bananer til den for toldkontingentet gældende sats for en

mængde svarende til forskellen mellem den mængde somaliske bananer, som selskabet vil være i stand til at indføre i 1997, og den mængde, som det indførte i 1988, 1989 og 1990«, og »subsidiært, at der træffes enhver anden foranstaltning, som findes passende for at undgå, at Camar lider uoprettelige tab, før der afsiges dom i hovedsagen«.

18 Kommissionen har afgivet skriftligt indlæg ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 11. februar 1997. Den Franske Republik og Den Italienske Republik, som er intervenienter, og som er indtrådt i sagen til støtte for henholdsvis sagsøgte og sagsøgeren, har afgivet skriftlige indlæg ved processkrifter indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 10. og den 13. februar 1997.

19 Parterne har afgivet mundtlige indlæg den 28. februar 1997.

Retlige bemærkninger

20 I henhold til traktatens artikel 185 og 186, jf. artikel 4 i Rådets afgørelse 88/591/EKSF, EØF, Euratom af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (EFT L 319, s. 1), som ændret ved Rådets afgørelse 93/350/Euratom, EKSF, EØF af 8. juni 1993 (EFT L 144, s. 21) og ved Rådets afgørelse 94/149/EKSF, EF af 7. marts 1994 (EFT L 66, s. 29), kan Retten, hvis den skønner, at forholdene kræver det, udsætte gennemførelsen af den anfægtede retsakt eller foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler.

21 Procesreglementets artikel 104, stk. 2, bestemmer, at begæringer om foreløbige forholdsregler skal angive de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den begærede foreløbige forholdsregel umiddelbart forekommer berettiget. De begærede forholdsregler skal være af foreløbig art i den

forstand, at de ikke må foregribe afgørelsen i hovedsagen (se senest Rettens præsidents kendelse af 3.3.1997, sag T-6/97 R, Comafrica og Dole mod Kommissionen, Sml. II, s. 291, præmis 21).

Parternes argumenter

Fumus boni juris

22 Med hensyn til spørgsmålet om fumus boni juris har sagsøgeren henvist til, at Kommissionen ifølge Domstolens praksis (kendelse af 29.6.1993, sag C-280/93 R, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 3667, og dom af 26.11.1996, sag C-68/95, T. Port, Sml. I, s. 6065, præmis 34-42) er forpligtet til at gribe ind til fordel for erhvervsdrivende i henhold til de beføjelser, som er givet den ved artikel 30 i forordning nr. 404/93, herunder at træffe de foranstaltninger, som fraviger de almindelige regler, der er fastsat i forordningen. Sagsøgeren har henvist til, at denne forpligtelse består, når bestemmelserne om den fælles markedsordning for bananer gør et uforholdsmæssigt stort indgreb i de erhvervsdrivendes grundrettigheder, herunder ejendomsretten og retten til fri erhvervsudøvelse, på grund af en særlig situation, der har sin oprindelse i de nationale markedsordninger, som bestod, før forordning nr. 404/93 trådte i kraft, og som er knyttet til overgangen fra disse ordninger til fællesskabsordningen.

23 Ifølge sagsøgeren, som traditionelt har forsynet det italienske marked, er det imidlertid ubestrideligt, at det, siden den fælles markedsordning for bananer trådte i kraft, har været umuligt for sagsøgeren at erstatte de somaliske bananer, som der blev mangel på på grund af den borgerkrig, der er udbrudt i Somalia, med bananer hidrørende fra andre AVS-lande eller fra tredjelande. Sagsøgeren har i denne forbindelse dels gjort gældende, at den nugældende fællesskabsordning kun giver traditionelle importører af tredjelandsbananer adgang til fritagelse for told for så vidt angår de traditionelle mængder. Sagsøgeren har anført, at selskabet følgelig ikke kan forøge indførslerne fra disse lande på en sådan måde, at det opvejer mangelen

på somaliske bananer i forhold til de mængder, som sagsøgeren normalt forhandler, medmindre sagsøgeren påtager sig enorme investeringer i de nævnte lande. Til forskel for situationen efter den italienske ordning før den fælles ordnings ikrafttræden kan bananer med oprindelse i tredjelande desuden ikke indføres til normal told, medmindre importøren er i besiddelse af licenser. Selv hvis de gældende bestemmelser nemlig kan give erhvervsdrivende, som forhandler AVS-bananer, mulighed for at få adgang til det toldkontingent, der er fastsat for bananer med oprindelse i tredjelande, består denne mulighed ifølge sagsøgeren alene på grundlag af de mængder AVS-bananer, som er forhandlet i en bestemt referenceperiode. Sagsøgeren har imidlertid fremhævet, at da selskabet hverken har kunnet indføre bananer fra Somalia eller fra andre AVS-lande, har det været umuligt for det, ikke blot at få adgang til sin traditionelle forsyningskilde, nemlig Somalia, på grund af force majeure, men også at erstatte de somaliske bananer med bananer fra andre lande.

24 Sagsøgeren har desuden gjort gældende, at trods ligheden med situationen for importører af AVS-bananer, for hvem det er blevet umuligt at forsyne sig hos deres traditionelle forsyningskilder på grund af hvirvelstorme, som havde ødelagt deres produktion — et tilfælde, hvor Kommissionen har grebet ind ved at træffe ad hoc-foranstaltninger — har denne situation ikke givet anledning til nogen foranstaltning fra sagsøgtes side, hvilket har gjort det umuligt for Camar at opnå yderligere licenser for mængder af bananer, svarende til dem, som selskabet havde mistet.

25 Kommissionen og den franske regering har anført, at i modsætning til hvad sagsøgeren hævder, er der ingen lighed mellem situationen i Somalia og i lande, der er ramt af hvirvelstorme, og at den somaliske situation følgelig ikke er af en sådan art, at den kan berettige foranstaltninger som dem, der blev truffet efter de nævnte storme. I det sidstnævnte tilfælde var alle betingelser for at anvende artikel 16, stk. 3, i forordning nr. 404/93 nemlig opfyldt, navnlig at der foreligger ekstraordinære omstændigheder, og at der i den tidligere nationale markedsordning var særlige bestemmelser om beskyttelse af de erhvervsdrivende. Ingen af disse to betingelser er opfyldt i Camar's tilfælde, dels fordi krigen i Somalia havde fået de somaliske bananer til at forsvinde fra markedet allerede før fastsættelsen af toldkontingentet, således at forsyningsvanskelighederne ikke skyldtes overgangen fra

de bestående nationale ordninger til den fælles markedsordning, og dels fordi den nationale italienske ordning ikke indeholdt nogen bestemmelse til beskyttelse af de interesser, som importørerne af somaliske bananer havde. Mens Kommissionen således ved at træffe foranstaltninger vedrørende stormene har villet sikre en tilstrækkelig forsyning af det fælles marked og give de erhvervsdrivende, der havde lidt et tab, erstatning, kan sådanne foranstaltninger ikke træffes i et tilfælde, hvor et land, der har været i krig i flere år, ikke kan sikre produktion og forhandling af bananer eller kun kan sikre den med meget store vanskeligheder.

26 Hertil kommer det argument, at sådanne foranstaltninger ikke kan træffes i henhold til artikel 30 i forordning nr. 404/93, som sagsøgeren har henvist til som støtte for, at Kommissionen har udvist passivitet som omhandlet i traktatens artikel 175, da det fremgår af Domstolens fortolkning, at artikel 30 ikke kan være hjemmel for at udstede forordninger i anledning af stormene. En sådan artikel kan altså ikke være hjemmel for de af sagsøgeren begærede foranstaltninger.

27 For det andet har Kommissionen bestridt påstanden om, at sagsøgeren på grund af den fælles markedsordnings ikrafttræden ikke længere skulle kunne erstatte de somaliske bananer, som der er blevet mangel på på grund af krigen, med andre traditionelle AVS-bananer. Kommissionen har anført, at ikke blot støttes denne påstand ikke af noget bevis, men at den ikke svarer til virkeligheden. Den har i denne forbindelse dels anført, at indførslerne af traditionelle AVS-bananer til Fællesskabet stadig er lavere end de mængder, der er fastsat i bilaget til forordning nr. 404/93, og at forskellige andre ikke-traditionelle erhvervsdrivende er begyndt at indføre AVS-bananer til Fællesskabet fra Côte d'Ivoire, Jamaica eller Cameroun (den har anført, at dette fremgår af oplysninger, som er givet den af medlemsstaterne), dels at en ny ikke-traditionel erhvervsdrivende importerer somaliske bananer til Italien.

Uopsættelighed

28 For at godtgøre, at det tab, som sagsøgeren risikerer at lide, hvis de under nærværende sag begærede foreløbige forholdsregler ikke træffes, er alvorligt og vanskeligt kan erstattes, har sagsøgeren i det væsentlige henvist til to omstændigheder.

29 For det første har sagsøgeren anført, at en dom, der giver sagsøgeren medhold i hovedsagen, ikke for det indeværende produktionsår vil medføre, at der udstedes importlicenser for tredjelandsbananer eller ikke-traditionelle AVS-bananer, men kun vil gøre dette muligt for fremtiden, hvilket lader den nuværende situation bestå uændret. Sagsøgeren, der er traditionel importør fra Somalia, ville følgelig være nødsaget til for produktionsåret 1996 at slå sig til tåls med en importeret mængde bananer på 15 780 tons i stedet for de 60 000 tons, som sagsøgeren sædvanligvis indførte fra dette land, før krigen brød ud.

30 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at den aktuelle situation i Somalia ikke gør det muligt at indføre mere end 20 000-22 000 tons, og har forklaret, at trods en forøgelse af den lokale produktion er det umuligt for sagsøgeren at indføre de mængder bananer, som selskabet var i stand til at udføre fra dette land, før krigen brød ud. Disse vanskeligheder skyldes såvel klimatiske faktorer som lukningen af havnen i Mogadiscio, som gør det nødvendigt at laste bananerne i Mercabugten. Sagsøgeren har tilføjet, at da de nuværende udførsler fra Somalia kun kan foretages til meget høje omkostninger, er den lokale produktion under alle omstændigheder alvorligt hæmmet.

31 Hvis Camar ikke opnår de yderligere licenser som begæret under denne sag om foreløbige forholdsregler, mener selskabet følgelig, at det omfattende distributionsnet, som selskabet har skabt i Italien, vil blive afviklet, fordi den mængde bananer, som det vil råde over, vil være absolut utilstrækkelig til at dække omkostningerne ved en struktur, der er udformet til en langt større handelsmæssig kapacitet og med henblik på at imødekomme efterspørgslen fra de modnere, som det traditionelt forsyner. Sagsøgeren har forklaret, at selskabet faktisk allerede har udtømt sine

økonomiske ressourcer for at klare sin vanskelige situation, og at selskabet ganske vist ikke løber risiko for øjeblikkelig at måtte indstille sin virksomhed, men kunne stå over for risikoen for en konkurs, hvis der ikke bliver truffet foranstaltninger, der har virkning i sagsøgerens nuværende situation.

32 Den italienske regering har bekræftet, at selskabet Camar, hvis virksomhed i det væsentlige består i at indføre bananer til Italien, er truet på selve sin eksistens, hvis det, som det er tilfældet i den nuværende situation, hindres i at få adgang til forsyninger til erstatning for de somaliske forsyninger. Ifølge den italienske regering fremstår de begærede foreløbige forholdsregler følgelig som nødvendige for at undgå et alvorligt og uopretteligt tab.

33 Kommissionen har bestridt de oplysninger, som sagsøgeren har fremført for at godtgøre, at der foreligger uopsættelighed under denne sag om foreløbige forholdsregler.

34 Den har anført, at påstanden om, at den lokale somaliske produktion kun er genoptaget i ringe omfang, dementeres af en skrivelse af 23. november 1996 fra Somalfruit, hvori det erklæres, at det påregnes at udføre 60 000 tons somaliske bananer i 1997, altså hele den mængde, der anføres som »traditionel« eksport fra dette land i bilaget til forordning nr. 404/93.

35 Sagsøgte har desuden fremhævet, at de af sagsøgeren anførte tal for dennes indførsler inden for rammerne af det ved forordning nr. 404/93 fastsatte toldkontingent er urigtige. Den har anført, at Camar, fra den fælles markedsordning for bananer blev indført og indtil 1997, i modsætning til hvad selskabet har hævdet, har modtaget såvel licenser i kategori A som licenser i kategori B. Navnlig har det for 1996 fået udstedt over 6 000 licenser i kategori A og over 3 500 licenser i kategori B. Kommissionen finder endvidere, at der ved undersøgelsen af, hvor mange licenser selskabet er indehaver af, ligeledes må tages hensyn til de licenser, der er udstedt til selskabet TICO, som Camar har oprettet en joint venture-virksomhed med, hvilket har gjort det muligt for det også at drage fordel af de licenser, der er udstedt til dette.

36 Endelig kan sagsøgeren ifølge sagsøgte ikke blot importere de 60 000 tons bananer, der faktisk står til rådighed på somalisk område, men også de bananer, for hvilke Camar og TICO faktisk har opnået licenser for det indeværende år.

37 Den franske regering har fremhævet, at de alvorlige og uoprettelige tab, som sagsøgeren har påberåbt sig, ikke følger af Kommissionens angivelige retsstridige passivitet, som gøres gældende under søgsmålet i hovedsagen i henhold til EF-traktatens artikel 175, og at en afgørelse om, at de begærende foreløbige forholdsregler skal træffes, følgelig ikke ville være i overensstemmelse med Domstolens praksis, hvorefter den part, der begærer sådanne forholdsregler, skal godtgøre, at den vil lide et tab på grund af indførelsen af den anfægtede retsakt (Domstolens kendelse af 9.4.1987, sag 77/87 R, Technointorg mod Rådet, Sml. s. 1793, præmis 17).

38 Sagsøgeren har nemlig kun fremlagt nogle enkelte oplysninger vedrørende den handelspolitik, som selskabet har fulgt, efter at den fælles markedsordning trådte i kraft, og har herved klaget over vanskeligheder ved at forsyne sig med somaliske bananer og i forbindelse med tildelingen af licenser. I virkeligheden kan sagsøgerens økonomiske problemer forklares med den omstændighed, at det amerikanske selskab Dole har oprettet en virksomhed i Somalia, og at en del af de bananer, der produceres i dette land, indføres til Italien af Comafrica, som hører til Dole-koncernen. På det tidspunkt, da den fælles markedsordning for bananer blev indført, var Camar desuden ifølge den franske regering i sin egenskab af importør af traditionelle AVS-bananer i besiddelse af et vist antal licenser i kategori B, som ikke blot var blevet fastsat på basis af de mængder bananer, der blev indført i 1991, året efter at krigen begyndte, og hvorunder Camar led tab på indførslerne fra Somalia, men også på basis af de somaliske udførsler i årene 1989 og 1990. Det er den franske regerings opfattelse, at udstedelse af yderligere licenser som begæret under denne sag om foreløbige forholdsregler ville være i strid med de øvrige erhvervsdrivendes interesser og navnlig med de formål, som fællesskabslovgiver forfølger (jf. på dette punkt Domstolens dom af 5.10.1994, sag C-280/93, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 4973), da en sådan tildeling af licenser ville være ensbetydende med at give Camar en konkurrencemæssig fordel til skade for de øvrige erhvervsdrivende. Camar ville nemlig i dette tilfælde individuelt opnå, at den ikke

udnyttede ret til indførsel af traditionelle AVS-bananer (de 60 000 tons, der er fastsat for Somalia ved forordning nr. 404/93) blev erstattet med ret til indførsel af tredjelandsbananer og ikke-traditionelle AVS-bananer. En sådan foranstaltning ville være i strid med forordning nr. 404/93, som ikke giver mulighed for at ændre retten til indførsel. Desuden ville enhver eventuel forhøjelse af toldkontingentets størrelse have indvirkninger på priserne på bananer, uanset deres oprindelse.

Rettens bemærkninger

39 I henhold til traktatens artikel 186 kan Fællesskabets retsinstanser foreskrive de nødvendige foreløbige forholdsregler i sager, der er indbragt for dem.

40 Procesreglementets artikel 104, stk. 2, bestemmer, at begæringer om foreløbige forholdsregler skal angive »søgsmålets genstand, de omstændigheder, der medfører uopsættelighed, og de faktiske og retlige grunde til, at den begærede foreløbige forholdsregel umiddelbart forekommer berettiget«. Ifølge fast retspraksis skal det ved Rettens bedømmelse af, om de foreløbige forholdsregler er uopsættelige, undersøges, om den part, som begærer dem, før Retten træffer afgørelse om sagens realitet, risikerer at lide et alvorligt og uopretteligt tab, som ikke kan genoprettes ved den dom, der afsiges i hovedsagen.

41 Med begæringen i nærværende sag om foreløbige forholdsregler i henhold til traktatens artikel 186 ønsker sagsøgeren principalt at opnå udstedelse af »yderligere licenser til indførsel af tredjelandsbananer eller ikke-traditionelle AVS-bananer til den for toldkontingentet gældende toldsats«, subsidiært »passende foranstaltninger for at undgå, at Camar lider uoprettelige tab, før der afsiges dom i passivitetssøgs-

målet«. Denne begæring om »yderligere« licenser eller foranstaltninger til korrigering af Kommissionens fordeling af licenser for 1997 er i det væsentlige baseret på artikel 30 i forordning nr. 404/93.

42 Som allerede nævnt, giver denne artikel Kommissionen kompetence til at træffe særlige overgangsforanstaltninger »for at lette overgangen fra de ordninger, der eksisterede før denne forordnings ikrafttræden, til den ordning, der indføres med denne forordning ... for at afhjælpe væsentlige vanskeligheder«, som denne overgang fremkalder. Ifølge fast retspraksis har disse overgangsforanstaltninger til formål at imødegå forstyrrelser på det indre marked, som erstatningen af forskellige nationale ordninger med den fælles markedsordning medfører, og har til formål at løse de vanskeligheder, som de erhvervsdrivende står over for efter indførelsen af den fælles markedsordning, men som beror på forholdene på de nationale markeder før forordning nr. 404/93 (Domstolens ovennævnte kendelse af 29.6.1993, sag C-280/93 R, Tyskland mod Rådet, Sml. I, s. 3556, Domstolens ovennævnte dom i sagen T. Port GmbH & Co. mod Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung, a.st., og Domstolens dom af 4.2.1997, forenede sager C-9/95, C-23/95 og C-156/95, Belgien og Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 645).

43 Ifølge Domstolen pålægger artikel 30 i forordning nr. 404/93 navnlig Kommissionen en forpligtelse til at træffe passende overgangsforanstaltninger i særligt vanskelige tilfælde, hvor importørerne står over for vanskeligheder, »der truer deres eksistens, når de har fået tildelt et usædvanligt lavt kontingent ... såfremt disse vanskeligheder er forbundet med overgangen fra de nationale ordninger, der bestod, før forordningen om den fælles markedsordning trådte i kraft, og ikke skyldes manglende omhu fra de pågældende erhvervsdrivendes side« (dommen i T. Port-sagen, a.st., præmis 43).

44 Domstolen har ligeledes anerkendt, at såfremt Kommissionen undlader at handle eller at træffe sådanne forholdsregler, kan den berørte erhvervsdrivende anlægge

sag i henhold til traktatens artikel 175 eller 173 og under denne sag begære foreløbige forholdsregler i henhold til traktatens artikel 186 (dommen i T. Port-sagen, præmis 58, 59 og 60).

45 Under nærværende sag består de principalt begærede forholdsregler i, at der udstedes licenser til import af bananer under fravigelse af de grænser, der er sat for de mængder tredjelandsbananer og ikke-traditionelle AVS-bananer, der kan indføres til Fællesskabet inden for det toldkontingent, der er fastsat for 1997, samt under fravigelse af proceduren for tildeling af licenser til de importerende virksomheder for indeværende produktionsår.

46 I betragtning af arten og indholdet af de forholdsregler, som Camar begærer, må Retten i dette tilfælde ikke blot undersøge, om de betingelser, der stilles i processreglementets artikel 104 for at foreskrive foreløbige forholdsregler, er opfyldt, men også sikre overholdelsen af de grænser, der er sat for muligheden for at fravige den almindelige ordning for tildeling af licenser i grundforordningen om den fælles markedsordning for bananer — forordning nr. 404/93 — og navnlig i artikel 30, som påberåbes.

47 En tilsidesættelse af disse betingelser kunne nemlig bevirke en forstyrrelse af hele ordningen for indførsler af bananer til Fællesskabet, gøre indgreb i de erhvervsdrivendes rettigheder i den pågældende sektor og dermed bringe den interesseafvejning, der er foretaget ved bestemmelserne om den fælles landbrugspolitik med hensyn til den pågældende fælles markedsordning, i fare.

48 Under den skriftlige og den mundtlige forhandling har sagsøgeren anført, at alle de i artikel 30 stillede betingelser for at udstede »supplerende« licenser var opfyldt i

dette tilfælde. Sagsøgeren har forklaret, at den krig, der udbrød i Somalia i slutningen af 1990, faktisk har hindret sagsøgeren i at importere lige så mange bananer til Italien, som selskabet normalt importerede, og at denne formindskelse, som er indtrådt i årene umiddelbart forud for forordning nr. 404/93's ikrafttræden, har været til skade for sagsøgerens ret til et konstant antal importlicenser for tredjelandsbananer og ikke-traditionelle AVS-bananer. Mens det lykkedes sagsøgeren at udligne de tab, som skyldtes krigen, før den fælles markedsordning blev indført, takket være den dagældende italienske lovgivning, som gjorde det muligt for sagsøgeren at indføre tredjelandsbananer, har sagsøgeren følgelig mistet muligheden for at opnå en sådan udligning efter indførelsen af den fælles markedsordning.

49 Kommissionen har bestridt alle de omstændigheder, som Camar har fremført til støtte for sin begæring. Navnlig har sagsøgte dels gjort gældende, at Camar siden indførelsen af den fælles markedsordning har fået licenser i kategori A, som gør det muligt for selskabet at indføre tredjelandsbananer inden for rammerne af toldkontingentet, og dels at sagsøgeren fra 1993, ligesom enhver anden virksomhed i denne sektor, har kunnet indføre bananer fra andre AVS-lande end Somalia. Kommissionen har tilføjet, at Camar ydermere i praksis har mulighed for i det indeværende produktionsår at indføre hele den mængde somaliske bananer, som i bilaget til forordning nr. 404/93 er fastsat som »traditionelt« indførselskontingent for disse bananer.

50 Retten skal fastslå, at de af Kommissionen givne oplysninger om, at der på somalisk område produceres en mængde bananer, der er tilstrækkelig til at gøre det muligt for Camar at genoptage sine traditionelle indførsler fra Somalia, bekræftes af den skrivelse af 23. november 1996, som sagsøgte har fremlagt, og som hidrører fra selskabet Somalfruit, der producerer bananer i Somalia. Skrivelsen indeholder en prognose for 1997, hvorefter produktionen af bananer vil andrage 60 000 tons. Camar har ikke bestridt denne prognose, men har blot påberåbt sig angivelige transportvanskeligheder, som navnlig skyldes lukningen af havnen i Mogadiscio og

den omstændighed, at den eneste mulighed er at importere bananerne via Mercabugten. Sagsøgeren har dog ikke nærmere redegjort for omfanget af disse vanskeligheder og har ikke anført noget bevis for, at det af disse grunde skulle være umuligt for sagsøgeren at indføre en mængde bananer fra Somalia i 1997, der overstiger 20 000-22 000 tons.

51 Prognosen om en produktion på 60 000 tons somaliske bananer giver umiddelbart grundlag for at konkludere, at den fælles markedsordning for bananer under de nuværende omstændigheder ikke ses at begrænse sagsøgerens mulighed for at indføre bananer fra Somalia inden for rammerne af det toldkontingent, der er fastsat ved forordning nr. 404/93, og at der for produktionsåret 1997 ikke ses at bestå vanskeligheder — der skyldes overgangen fra de nationale ordninger, der bestod, før forordning nr. 404/93 trådte i kraft, til den nuværende ordning i henhold til den fælles markedsordning — af en sådan art, at de kan true virksomhedens eksistens (jf. dommen i T. Port-sagen, a.st., præmis 43).

52 Følgelig skal Retten fastslå, at der ikke foreligger omstændigheder, som nødvendiggør forholdsregler til korrektion af den nuværende fordeling af importlicenser for det indeværende produktionsår, som f.eks. tildeling af licenser til Camar som begæret eller alternative foranstaltninger.

53 Følgelig, og uden at det er nødvendigt at behandle de anbringender og argumenter, som sagsøgeren har fremført for at begrunde, at de begærede foreløbige forholdsregler træffes, skal Camar's begæring om foreløbige forholdsregler ikke tages til følge.

Af disse grunde

bestemmer

RETTENS PRÆSIDENT

1) Begæringen om foreløbige forholdsregler tages ikke til følge.

2) Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 21. marts 1997.

H. Jung

Justitssekretær

A. Saggio

Præsident